Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000159

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарович Вікторія Костянтинівна
2. Viktoriia Makarovych

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.09

Назва наукової спеціальності: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-04-2025

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.052.01

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.31, 06.75.73, 06.81.23

Тема дисертації:

1. Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти

2. Accounting for the innovative capital of an enterprise: theoretical and methodological aspects

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячено виявленню закономірностей та формування науково обґрунтованих рекомендацій щодо розвитку теоретикоꟷметодологічних аспектів бухгалтерського обліку інноваційного капіталу підприємства. Виділено та охарактеризовано фактори та проблеми розвитку системи бухгалтерського обліку в умовах економіки знань. Обґрунтовано доцільність використання в бухгалтерському обліку поняття «інноваційний капітал» на основі ресурсного підходу. Сформовано напрями за якими має бути удосконалена чинна система обліку в частині відображення інноваційної діяльності підприємства. Класифіковано міжнародні (IAS/IFRS, GAAP US, GAAP UK) та національні (П(С)БО) системи облікових стандартів за рівнем їх консервативності / прогресивності. Виділено основні напрями досліджень, що спрямовані на розвиток обліку інноваційного капіталу підприємства. Обґрунтовано розуміння бухгалтерського обліку як конститутивної системи, що є ефективним засобом здійснення організаційних та соціальних змін, який забезпечує формування, впорядкування та конструювання організаційних та соціальних процесів через формування нового соціального і організаційного порядку. Проведено критичний

аналіз чинної моделі обліку інноваційного капіталу підприємства, реалізованої в IAS/IFRS та національних П(С)БО. Розроблено теоретико-методологічні засади обліку комплементарних інноваційних активів підприємства. Обґрунтовано доцільність виокремлення інноваційної інвестиційної власності як окремого об'єкта обліку. Виділено та охарактеризовано основні причини застосування управлінського обліку в інноваційному менеджменті. Виділено основні напрями досліджень щодо розвитку управлінського обліку інноваційного капіталу. Виділено чотири варіанти удосконалення ЗСП як інструмента системи інноваційного менеджменту. Запропоновано доцільність розвиту управлінської звітності щодо інноваційного капіталу за трьома напрямами. Виділено та обґрунтовано основні причини необхідності додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства. Розроблено методику підготовки до додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал. Виділено два шляхи удосконалення порядку розкриття інформації про інноваційний капітал для вітчизняних підприємств: 1) доповнення комплексного звіту, що забезпечує додаткове розкриття інформації, розділом про інноваційний капітал; 2) додавання до приміток до річної фінансової звітності розділу XVI «Інноваційний капітал»

2. The dissertation research is devoted to identifying patterns and forming scientifically based recommendations on the development of theoretical and methodological aspects of accounting for the innovative capital of an enterprise. The dissertation research is devoted to identifying patterns and forming scientifically based recommendations on the development of theoretical and methodological aspects of accounting for the innovative capital of an enterprise. The factors and problems of the development of the accounting system in the conditions of a knowledge economy are highlighted and characterized. The expediency of using the concept of "innovative capital" in accounting based on the resource approach is substantiated. The directions in which the current accounting system should be improved in terms of reflecting the innovative activity of an enterprise are formed: 1) Proposals within the existing model of accounting for innovative activity, implemented in IAS/IFRS and P(S)BO; 2) Proposals for the formation of a new model of accounting for innovative activity. International (IAS/IFRS, GAAP US, GAAP UK) and national (P(S)A) accounting standards systems are classified according to their level of conservatism / progressivity. To solve the problem of timely informing stakeholders about innovative activities at the enterprise, it is necessary to reduce the level of accounting conservatism in terms of research and development, as well as expand the space for making professional judgments.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Макарович В.К. Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти : монографія. Берегове: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2024. 330 с
- 2. Bacho R., Makarovych V., Tsenkler N. Vectors of development of accounting and analytical support of venture management. Academy of Accounting and Financial Studies Journal. 2019. Vol. 23, Iss. 6. P. 1-6
- 3. Lehenchuk S., Ostapchuk T., Raboshuk A., Vyhivska I., Makarovych V. The inverted-u relationship between R&D and profitability: evidence from the Slovak medical device industry. Intellectual Economics. 2022. Vol. 16, No. 2. P. 121-137.
- 4. Lehenchuk S., Tumpach M., Vyhivska I., Makarovych V., Laichuk S. The impact of innovation on the profitability of Slovak pharmaceutical companies. Marketing and Management of Innovations. 2022. Vol. 2. P. 184-296

- 5. Lehenchuk S., Zakharov D., Vyhivska I., Makarovych V., Sheveria Ya. The impact of intellectual capital on company financial performance: evidence from the Omani industrial sector. Investment Management and Financial Innovations. 2024. Vol. 21(1). P. 343-355
- 6. Paunov M., Bacho R., Makarovych V., Tsenkler N., Prodius O. Methodological bases of accounting assessment of human capital. Academy of Accounting and Financial Studies Journal. 2019. Vol. 23, Spec. Iss. 2. P. 1-6.
- 7. Poyda-Nosyk N., Bacho R., Makarovych V., Loskorikh G., Hanusych V., Stoika N. The role of international accounting standards in fostering corporate reporting transparency. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2024. Vol. 2 (55). P. 90-106.
- 8. Slatvinska M., Chyzhova T., Grytsay O., Makarovych V., Kholodna J., Dibrova H. Analysis and justification of the choice of a simplified taxation system for sustainable development of small and medium-sized businesses. Economic Affairs. 2022. Vol. 67(04). P. 589-600.
- 9. Варцаба В., Макарович В., Лоскоріх Г. Аналіз проблематики обліку інноваційного капіталу в Україні. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics: науковий журнал. 2023. Вип. 4. С. 334-345.
- 10. Вигівська І.М., Макарович В.К., Хоменко Г.Ю. Ризики та особливості венчурного фінансування інноваційних проєктів: обліковий аспект. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2017. Вип. 1 (49). С. 316- 319
- 11. Макарович В. Засоби регулювання додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал: порівняльний аналіз. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. № 6 (15). С. 227-235
- 12. Макарович В. К. Комплементарні активи інноваційної діяльності: теоретичні засади обліку. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2023. Вип. 3 (56). С. 34-39
- 13. Макарович В. К. Критичний аналіз чинної моделі фінансового обліку інноваційного капіталу та шляхи її розвитку. Економіка, управління та адміністрування. 2024. № 1 (107). С. 111-119
- 14. Макарович В. К. Напрями досліджень в сфері управлінського обліку інноваційного капіталу. Журнал «Наукові інновації та передові технології». 2024. № 4(32). С. 294-307
- 15. Макарович В. К. Необхідність обліку та звітування про інноваційний капітал підприємства в умовах економіки знань. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2022. Вип. 2(52). С. 47-54
- 16. Макарович В. К. Необхідність розуміння інноваційної діяльності як капіталоутворюючого процесу в системі обліку. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2022. Вип. 3 (53). С. 21-27
- 17. Макарович В. К. Потреби і запити користувачів інформації про інноваційний капітал підприємства: проблема релевантності. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2023. Вип. 1 (54). С. 38- 45.
- 18. Макарович В. К. Розвиток стратегічного управлінського обліку інноваційного капіталу на основі збалансованої системи показників. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2024. Вип. 2 (58). С. 32-38.
- 19. Макарович В. Конститутивна роль бухгалтерського обліку в забезпеченні реалізації інноваційної діяльності підприємства. Облік і фінанси. 2023. № 2(100). С. 29-37
- 20. Макарович В. Механізм додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства. Економіка, управління та адміністрування. № 4 (110). С. 47-53.
- 21. Макарович В. Необхідність розвитку управлінського обліку інноваційного капіталу в системі інноваційного менеджменту. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics: науковий журнал. 2024. Вип. 5. С. 357-369
- 22. Макарович В. Причини необхідності та переваги додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства. Економіка та суспільство. 2024. № 70
- успільство. 2024. № 70. (0,8 друк.арк.). 23. Макарович В.К. Аналіз шляхів розв'язання дилеми обліку інноваційного капіталу підприємства. Економіка, управління та адміністрування. 2023. № 3(105). С. 75-80

- 24. Макарович В.К. Комплементарні активи інноваційної діяльності в системі обліку. Проблеми системного підходу в економіці. 2024. Вип. 2 (95). С. 60- 67.
- 25. Макарович В.К. Консерватизм облікових стандартів в частині досліджень та розробок підприємств. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2022. Вип. 2 (60). С. 138-145
- 26. Макарович В.К. Концептуальна проблема обліку інноваційного капіталу підприємства: причини виникнення. Економіка, управління та адміністрування. 2022. № 4 (102). С. 65-71.
- 27. Макарович В.К. Облік інноваційної інвестиційної власності. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2024. Вип. 1 (63). С. 266- 274
- 28. Макарович В.К. Теоретико-методологічні аспекти формування управлінської звітності з інноваційного капіталу підприємства. Облік і фінанси. 2024. № 3 (105). С. 18-29
- 29. Макарович В.К. Теоретичні засади обліку інноваційного капіталу на основі ресурсного підходу. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2023. Вип. 1 (61). С. 189-195.
- 30. Поліщук І. Р., Вигівська І. М., Макарович В. К. Обліково-аналітичне забезпечення управління достовірністю показників фінансової звітності. Проблеми 36 теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2022. Вип. 1(51). С. 17-22
- 31. Макарович В.К. Інноваційний капітал підприємства: обліковий аспект. Трансформаційні процеси національної економіки в умовах сьогодення : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8 квітня 2023 р.). Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 129-132.
- 32. Варцаба В.І., Макарович В.К. Інноваційні витрати в банківських установах: облікові аспекти. Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 23 листопада 2023 р.). Полтава: НУПП, 2023. С. 123- 124
- 33. Макарович В.К. Інформаційні запити користувачів щодо інноваційного капітал підприємства. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс]: Збірник матеріалів VIII Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Київ, 31 березня 2023 року). К.: КНЕУ, 2023. С. 96-10
- 34. Макарович В.К. Класифікація підходів до обліку інноваційної діяльності підприємства. Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України (в умовах воєнного стану та поствоєнний період): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10-11 листопада 2023 р.). Одеса: НУ «Одеська політехніка», 2023. С. 36-38
- 35. Макарович В.К. Проблеми системи бухгалтерського обліку щодо інноваційної діяльності підприємства. Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики : збірник тез за матеріалами ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р.). Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 379-382
- 36. Макарович В.К. Розвиток системи бухгалтерського обліку в умовах економіки знань. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах євроінтеграції: тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Миколаїв, 22 травня 2023 р.). Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 82-84
- 37. Макарович В.К. Тенденції розвитку теоретико-методологічних засад обліку інноваційного капіталу. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Херсон – м. Хмельницький, 21-22 листопада 2023 р.). Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. С. 41-44
- 38. Макарович В.К. Microsoft Power BI як інструмент формування інтерактивної звітності для моніторингу реалізацій товарів. Розвиток національної економіки України: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Кременчук, 9 квітня 2024 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2024. С.52-55.
- 39. Макарович В.К. Напрями удосконалення обліку комплементарних активів інноваційної діяльності. Стан і перспективи розвитку обліковоінформаційної системи в Україні: матеріали VII Міжнародної науковопрактичної конференції, присвяченій 55-річчю кафедри обліку і оподаткування та 85-річчю від

дня народження д. е. н., проф. Б. М. Литвина (м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, Том 1. 2024. С. 173-175

- 40. Макарович В., Огородник В., Ценклер Н. Облік інвестиційної нерухомості. Цифрова економіка і сталий розвиток: новітні тенденції у фінансах, обліку, менеджменті та соціально-поведінкових науках: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 26-27 березня 2024 р.). Берегове: ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, 2024. С. 178-180
- 41. Макарович В. К. Проблеми розкриття інформації про інноваційний капітал у фінансовій звітності. Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. (м. Лондон, 5- 7 грудня 2024 р.). London: Cognum Publishing House. P. 821-825.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113720; 0121U113631

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легенчук Сергій Федорович
2. Serhii Lehenchuk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задорожний Зеновій-Михайло Васильович
2. ZENOVII-MYKHAILO ZADOROZHNYI

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Любомир Миколайович
2. Lubomyr Pylypenko

Кваліфікація: д.е.н., проф., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4306-7531

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кащена Наталля Бориівна
2. NATALIIA KASHCHENA

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Петрук Олександр Михайлович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Петрук Олександр Михайлович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лаговська Олена Адамівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна